

Irakasgaiaren izena	Kodea	Ikasturtea
Hizkuntza eta Literaturaren Didaktika II	51222	2020/2021
Titulazioa	Maila	Seihilekoa
Lehen Hezkuntzako Gradua	3	1
Irakasgai mota	ECTS Kredituak	Hizkuntza
Derrigorrezkoa	6	Euskara
Irakaslea(k)		
Agurtzane Lauzirika Zugazaga eta Roberto Mielgo Merino		

Justifikazioa

Hizkuntza eta Literaturaren Didaktika I irakasgaiak idatz-irakurketaren eta errealitateari buruzko galderak eragiten dizkie maisu-

andereño izango direnei, bai eta irakurketak eskolan duen rolari buruzere, eta literaturarena bereziki, zientzia -korrante bakoitzak gai horren inguruan agertutako iritziak azterturik.

Ikasleei, hainbat hezkuntza-testuingurutan, ikasgelako errealitatea itxuratzen duten esku-hartze proposamenak egoki

baloratzeko eta esku-hartze proposamen gauzagarriak, esanguratsuak eta eraginkorrak taxutzeko irizpideak ematea da helburua, idatz-irakurketaren zein irakur-sustapenaren eremuan, eta hori dena hezkuntza-eremuko gizarte-elkarrekintzan oinarriturik.

Irakasgai honetako jarduerak ikasleengan analisi, hausnarketa eta autoebaluaziorako gaitasunak garatzeko xedez taxutu dira, euren lanbide-zereginaren garapenean kritiko izaten eta analisi horretatik ondoriozta daitezkeen etengabeko prestakuntza - beharrak hautematen laguntzearen.

Hizkuntzaren eta Literaturaren izaera berezia dela eta, ikasgai honetan ikasketa -modulu bi bereiztu dira, esparru biek in lotuta daudenak.

Aurrebaldintzak

Ez dago aurrebaldintzarik

Gaitasunak

Gaitasun orokorrak

- AHOZKO KOMUNIKAZIOA: Entzuleak erraz limurtzea eta atxikitzea, mezua eta bitartekoak egoeraren eta entzuleen ezaugarrietara egokituz.
 - Entzuleengan etikoki eragiten du.
 - Ideiak argitzeko adibideak, analogiak, metaforak eta beste baliabide batzuk erabiltzen ditu egoki.
 - Aurretiaz ezarritako egoeretara eta/edo taldeetara egokitzen du argumentazioa.
 - Entzuleen parte hartzea sustatzen du eta era konstruktiboan galdetzen du elkarrizketa lortzeko asmoz.
 - Mezuaren itxura egoeretara egokitzen du

Berariazko gaitasunak

- Ikaskuntza egoera egokiak diseinatu eta garatu ikasleak bere hasierako etapan hizkuntzaren kodeaz jabetu dadin, eta harengan literaturarekiko eta irakurketarekiko zaletasuna sustatzeko, pertsonak eta euren aniztasuna baloratuz.
 - Irakaskuntza- eta ikaskuntza-jarduerak diseinatzen ditu dibertsitate-testuinguruetan, ikasgelan benetan dauden baldintzak eta zailtasunak kontuan hartuta.
 - Hausnarketa bultzatzen duten jarduerak antolatzen ditu, konpartitutako ikaskuntzarako beharrezkoak diren
 - elkarreraginak dinamizatuzeta ikerketa bultzatuz.
 - Lehen Hezkuntzako ikasleentzat erakargarri eta atseginak diren testu eta liburuak aukeratzen ditu.
 - Lehen Hezkuntzako ikasleengan irakurzaletasuna suspertzeko jarduerak diseinatzen ditu.
 - Aniztasuna ulertzeko eta baloratzeko talde-lana eta hausnarketa bideratzen duten jarduerak eragiten ditu.
 - Literatura eta irakurketaren gustua garatzeko eta kultura aberastasuna baloratzeko IKT baliabideak egoki aukeratu eta erabiltzen ditu.
- Ebaluaketa planifikatu eta prozesua eta ikaskuntzak ebaluatu lortu nahi diren helburuekiko koherentziarekin, hala nola erabilitako irakas -estrategiak, emaitzetatik eratorritako hobekuntzak txertatuz.
 - Ebaluatu nahi denarekin koherenteki lotuta dagoen informazio zehatza eta adierazgarria biltzeko prozedurak eta tresnak aukeratzen ditu.
 - Sustapenari dagozkion ebaluaketa-irizpideak erabiltzen ditu (gozamen maila, sormen eta irudimen indizeak, enpatia, ...)

Edukiak

Justifikazioan azaldu bezala, ikasgaia bi moduluk osatzen dute, Hizkuntzari eta Literaturari dagozkienak.

1. Literatura Modulua (3 ECTS)

- Literatura eta irakurketa eskolan.
- Liburu eta testuen aukeraketa.
- Irakurzaletasunaren sustapenerako oinarriak.
- Irakur-sustapena: bideak eta baliabideak.

2. Hizkuntza Modulua (3 ECTS)

- Lehen hezkuntzako Hizkuntza eta Literatura arloko curriculumak.
- Idatzizko lengaiaren ikas-irakaskuntza:
 - oinarri psikokognitiboak
 - etapak
- Idatzizko lengaiaren irakaskuntzarako eskuhartze ereduak
 - eredu globalak
 - erdu konstruktibistak

Ikas-irakaskuntza estrategiak

Testuinguruan jartzen laguntzeko jarduerak: aurre-ezagutzak neurtzeko elkarrekintzazko ereduak bitartez; ahozko eta idatzizko produkzioen erabilera diagnostikoa, eta ikaskuntza -helburuen eta unitate didaktikoaren garapenaren negoziazioa.

Hausnarketarako jarduerak: zalantza eginezeta behaketa sistem atikoazlanduko da alderdi hori, kasuen azterketan, portafolioaren erabileran eta ikaskuntza bikarioan (modelatuan) oinarriturik.

Kontzeptualizatzeko jarduerak: irakaslearen azalpenak, gida-testuen irakurketa, kasu-azterketa, ariketa eta problemen ebazpena eta ondorengo hausnarketa eta teorizazioa.

Zuzeneko saiakuntzarako jardura praktikoak: proiektu eta zeregin konplexuak gauzatzeko ikaskuntza, portafolioa

Ebaluazioa

GAITASUN OROKORRA: %15 / BERARIAZKO GAITASUNA:%85

Literatura Modulua:

- Testu eta liburuen azterketa eta iruzkina.
- Proposamen didaktikoen azterketa.
- Irakurketa praktikak gelan.
- Jarduera baten diseinua.

Hizkuntza Modulua:

- Ikasleen mostra desberdinen analisia eta horren ahozko esposaketa
- Argitaratuta dauden Proposamen didaktikoen azterketa.
- Gelan idatz-irakurmenaren sarrera lantzeko proposamen baten aurkezpena
- Bai ahozko, bai idatzizko frogak eta aurkezpenak

Dokumentazioa

- AGUERA, Isabel (2005): Animación a la lectura para niños, Madril, Editorial CCS.
- ALCOBE (1982): "El método natural de lectoescritura y las teorías de Foucambert", Cuadernos de Pedagogía, 96. BELLEMGER, L (1979): Los métodos de lectura, Oikios -Tan.
- BETTELHEIM, B. Y ZELAN, K., "Aprender a leer". Grijalbo Mondadori.
- CARVAJAL, F., RAMOS J., ¿Enseñar o aprender a escribir y leer? M.C.E.P.
- COHEN, R. (1980): Aprendizaje precoz de la lectura, Cincel, Kapelusz, Madril.
- DARRAULT, Ivan (1986): Ideobisualaren inguruan, Txingudi.
- DÍEZ AGUADO, Benita; ALONSO IÑIGO, Mª Isabel (1993): "Lectoescritura, una propuesta para alumnos con necesidades educativas especiales"
- DÍEZ DE ULZURRUN PAUSAS, Ascen (coor.); ARGILAGA PELLISÉ, Dolors (2000) (2006): Aprendizaje de la lectoescritura desde una perspectiva constructivista V.2: Actividades para realizar en el aula, lenguaje publicitario, periodístico, del cómic, popular, poético y de la correspondencia
- DOMAN G. "Cómo enseñar a leer a su bebé"(Agotado en editorial)
- ELKARLANEAN (2003): Zer egin dezake nire ikasle batek liburu batekin? , Euskal Editoreen Elkarte, Donostia. ELKARLANEAN (2003): Poesia lantzeko gida, Euskal Editoreen Elkarte, Donostia.
- FERNANDEZ, Rosalba (1997): "¿Hay que enseñar literatura?", Primeras Noticias-Literatura Infantil y Juvenil, 144/145, 28-33.
- FERREIRO, Emilia; TEBEROSKY, Ana (1978): "La adquisición de la lectoescritura como proceso cognitivo", Cuadernos de pedagogía, 40.
- FERREIRO, Emilia; TEBEROSKY, Ana (1979): Los sistemas de escritura en el niño, S.XXI, Madril.
- FERREIRO E., TEBEROSKY A. "Los sistemas de escritura en el desarrollo del niño". Ed. Siglo XXI. Mexico. 1.979 (Agotado en editorial)
- FERREIRO, E. (1986). "La complejidad conceptual de la escritura", in A. Lara (comp.), Escritura y alfabetización, Mexico, El Ermitaño.
- GARRALÓN, Ana (2005): Historia portátil de la literatura infantil, Madril, Anaya. GASSÓ A. (1995): Lectoescritura, Onda, Bartzelona.
- GONZALEZ MORENO, M^a. Isabel (1981): Vivencias: Método sensorio-motor para el aprendizaje de la lectoescritura
- IBARRA LIZUNDIA, I (2008): Zer dira idazkera, ortografia eta puntuazioa haurrentzat? Udako Euskal Unibertsitatea, Bilbo.
- KAMII C., "El niño reinventa la aritmética". Ed. Aprendizaje-Visor.
- KAMII C., DEVRIES R., "Juegos colectivos en la primera enseñanza". Ed. Aprendizaje-Visor. (Para entender mejor el constructivismo, o cómo los niños piensan).

- KAUFMAN, ANA M^a: Leer y escribir: el día a día en las aulas (2004) Constructivismo y lectoescritura. Jornadas internacionales: la animación a la lectoescritura amei. Madrid
- KOHAN, Silvia Adela (2006): Taller de lectura: el método, Barcelona, Alba Ed. PENNAC, Daniel (1993): Como una novela, Bartzelona, Anagrama.
- MARUNY LL., MINISTRAL M., MIRALLES M., "Escribir y leer" (3 tomos). Ed. Edelvives-MEC (Imprescindibles)
- RODARI, Gianni (1996): Gramática de la fantasía, Bartzelona, Ed. del Bronce. RUIZ, Uriz et alii (1998): "La tarea de evaluar", Textos, 16.
- SCHNEWULY B. (1988): Le langage écrit chez l'enfant, Paris, Delachauxet Niestlé.
- SCHNEWULY, B (1992): "La concepción vygotskiana del lenguaje escrito", Cuadernos de Lengua & Educación, 16. SMITH Carl B.; DAHL, Karin L. (1989): La enseñanza de la lectoescritura: un enfoque interactivo.
- SMITH. F., "Para darle sentido a la lectura". Ed. Aprendizaje-Visor.
- TAPIA, Jesús (1992): "Leer, comprender y pensar. Nuevas estrategias y técnicas de evaluación", C.I.D.E., 75.
- TEBEROSKY, A. (2003). Alfabetización inicial: aportes y limitaciones. Cuadernos de pedagogía MONOGRÁFICO N.º 330 (pp.42-45)
- VICENTE Salvador (2016): "Oralidad pública". Textos Didáctica de la Lengua y de la Literatura, núm. 73 (pp. 19-25)
- WELLS, G (1988): Aprender a leer y escribir, Laia, Bartzelona.
- WRAY, David and LEWIS, Maureen (2005): Aprender a leer y escribir textos de información (2ª edición). Madrid. MORATA